

Partienkät inför Nackas kommunalval 2026

***Frågor om miljö, klimat och grönområden med
sammanställning av partiernas svar och
kommentarer.***

Innehåll:

I. Partiernas svar:	5
II. Hela valenkäten med partiernas svar och kommentarer:	6
Klimat och trafik:	6
1. Ställ hållbarhetskrav vid markanvisningar	6
2. Ställ krav på att entreprenörer och privata utförare använder	8
3. Ställ klimatkrav på anordnare av kommunala insatser	10
4. Öka antalet laddplatser i närheten av flerbostadshus	12
5. Driv informationskampanjer till allmänheten för att minska koldioxidutsläpp	14
6. Prioritera kollektivtrafiken	16
7. Avbryt planerna på Östlig förbindelse	18
8. Planera idrottsplatser nära bostadsområden och kollektivtrafik	20
Natur:	22
9. Ökade resurser till naturvården	22
10. Återstarta en naturskola i Nacka	24
11. Inrätta en tjänst för rådgivning om biologisk mångfald och odling	26
12. Avsätt fler områden med odlingslotter i Nacka	28
13. Utveckla Skutviken i enlighet med naturreservatets syfte	30
14. Avsätt Västra Kil som naturreservat	32
15. Fortsätt uppdraget med utökat naturskydd	34
16. Om gröna spridningssamband:	36
16a. Gröna spridningssamband inte ytterligare försvagas i samband med exploatering	36
16b. Ta fram ett åtgärdsprogram för att stärka de svaga sambanden i grönstrukturen	38
Exploatering:	40
17. Dra tillbaka detaljplanen för Ryssbergen i dialog med markägarna	40
18. Bevara skogen vid Nacka vattentorn som naturområde	43
19. Respektera strandskyddet vid Gungviken	45
20. Bygg inga bostäder vid Moranviken innan det finns en hållbar lösning för båtupplägg	47
21. Inför planeringsverktyget 3 + 30 + 300 för en hållbar stadsplanering	49
Genomförandet av Klimat- och miljöprogram 2025-2040:	51

Naturskyddsföreningen i Nacka, Saltsjöbadens Naturskyddsförening och Boo Miljö- och Naturvänner har inför kommunalvalet 2026 skickat en enkät med 22 frågor om miljö, klimat och grönområden till Nackas politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige*. Partierna har även getts möjlighet att utveckla hur de ser på de utmaningar som väntar under kommande mandatperiod för att genomföra mål och ambitioner i Nacka kommuns Klimat- och miljöprogram 2025-2040.

Detta är en sammanställning av hur samtliga partier har svarat på vår enkät. Partierna besvarade varje fråga först kort med:

● **Ja!** ● **Ingen åsikt!** ● **Nej!**

Alla partiernas kortsvar syns på nästa sida. Sammanställningen är uppställd i fallande antal positiva kortsvar, från flest till lägst ja-svar.

Partierna gavs också möjlighet att formulera sina kommentarer till varje ställd fråga. På de följande sidorna redovisas enkätfrågorna med partiernas svar och kommentarer under varje fråga i sammanställningen.

Sist i sammanställningen redovisas hur partierna ser på de utmaningar som väntar vid genomförandet av Klimat- och miljöprogram 2025-2040 och hur partierna avser agera för att bemöta och undanröja dessa utmaningar.

* Partierna i Nacka Kommunfullmäktige:

Moderaterna (M)

Centerpartiet (C)

Liberalerna (L)

Kristdemokraterna (KD)

Socialdemokraterna (S)

Miljöpartiet (MP)

Vänsterpartiet (V)

Nackalistan (NL)

Sverigedemokraterna (SD)

I. Partiernas svar:

	MP	V	NL	M	C	S	L	KD	SD
Klimat och trafik									
1. Ställa hållbarhetskrav vid markanvisningar.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Ställa krav på att entreprenörer och privata utförare använder fossilfria fordon.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Ställa klimatkrav på anordnare av kommunala insatser.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. Öka antalet laddplatser i närheten av flerbostadshus.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Driva informationskampanjer till allmänheten för att minska koldioxidutsläpp.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. Prioritera kollektivtrafiken.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. Avbryta planerna på Östlig förbindelse.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
8. Planera idrottsplatser nära bostadsområden och kollektivtrafik.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Natur									
9. Ge ökade resurser till naturvården.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
10. Återstarta en naturskola i Nacka.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
11. Inrätta en tjänst för rådgivning om biologisk mångfald och odling.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
12. Avsätta fler områden med odlingslotter i Nacka	●	●	●	●	●	●	●	●	●
13. Utveckla Skutviken i enlighet med naturreservatets syfte.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
14. Avsätta Västra Kil som naturreservat.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
15. Fortsätta uppdraget med utökat naturskydd.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
16a. Gröna spridningssamband inte ytterligare försvagas i samband med exploatering.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
16b. Ta fram ett åtgärdsprogram för att stärka de svaga sambanden i grönstrukturen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Exploatering									
17. Dra tillbaka detaljplanen för Ryssbergen i dialog med markägarna.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
18. Bevara skogen vid Nacka vattentorn som naturområde.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
19. Respektera strandskyddet vid Gungviken.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
20. Inte bygga några bostäder vid Moranviken innan det finns en hållbar lösning för båtupplägg.	●	●	●	●	●	●	●	●	●
21. Införa planeringsverktyget 3 + 30 + 300 för en hållbar stadsplanering.	●	●	●	●	●	●	●	●	●

II. Hela valenkäten med partiernas svar och kommentarer:

Klimat och trafik

I Nacka står transporter för 60 % av de klimatpåverkande utsläppen. För att nå de nationella klimatmålen måste utsläppen från transportsektorn minska med 70 % till 2030. Enligt Trafikverket räcker inte teknikutveckling och elektrifiering, utan biltrafiken behöver även minska för att klimatmålen ska kunna nås. Det har därför mycket stor betydelse för klimatet hur trafiken i Nacka utvecklas den kommande mandatperioden. Även många andra aktiviteter och verksamheter inom kommunen, exempelvis utsläpp vid nybyggnation, påverkar klimatet. Enligt Nacka kommuns Klimat- och miljöprogram ska utsläppen minska med 12 % per år för att följa Parisavtalet. Det innebär att kommunen behöver öka satsningarna på utsläppsminskande åtgärder avsevärt, för att kraftigt minska utsläppen inom kommunen under den kommande mandatperioden.

1. Ställ hållbarhetskrav vid markanvisningar.

Bygandet är en stor utsläppskälla av växthusgaser och en byggnads livslängd är ca 100 år. Hur vi bygger och vilka energiprestanda byggnaderna har är avgörande frågor för att klara kraven i Nacka kommuns Klimat- och miljöprogram. När det gäller byggande på kommunens mark har kommunen möjlighet att ställa hårdare krav på miljö- och klimatambitioner, t ex genom att ställa krav på att byggnaderna ska överträffa Boverkets regler gällande energianvändning.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att högsta möjliga hållbarhetskrav ställs vid markanvisningar?**

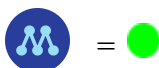
Kommentar: Utöver höga krav vill vi premiera hållbarhet och lägsta möjliga klimatpåverkan från byggande och drift vid utvärderingen av markanvisningen, i linje med den markanvisning med klimatprofil som vi genomförde denna mandatperiod.

Kommentar: -

Kommentar: Vi anser att kommunen ska ställa hårdare krav på miljö- och klimatambitioner, t.ex. genom att ställa krav på att byggnaderna ska överträffa Boverkets regler gällande energianvändning.

Kommentar: Både markanvisningar och kommunens egna projekt ska uppföras i enlighet med klimat- och miljöprogrammet. Ett exempel under mandatperioden är Ektorps skola och Sporthall som har certifierats enligt Miljöbyggnad Guld. Vi har också våra gröna obligationer med märkningen ”Dark green”, vilket visar våra höga ambitioner rörande klimat inom byggnation och entreprenad. I vissa projekt har vi valt att gå ännu längre, med markanvisning för minsta möjliga klimatavtryck och där minskade utsläpp var ett av kriterierna. Nästa mandatperiod vill vi utveckla det arbetet och en klimatbudget inom stadsutveckling, så att byggnation bidrar till ett klimatpositivt och cirkulärt Nacka.

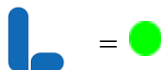
Vi vill utmana marknaden så att hållbara alternativ utvecklas.

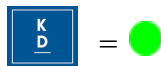
Kommentar: Centerpartiet vill ställa ambitiösa klimatkrav i alla kommande markanvisningar.

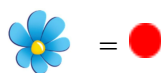
Kommentar: Kommunens markpolitik ska bidra till ett hållbart byggande. Vid markanvisningar bör höga krav ställas på klimat, miljö, cirkularitet och social hållbarhet, samtidigt som kraven är tydliga, långsiktiga och möjliga att följa upp.

Kommentar: Liberalerna vill att kommunen ska ställa ambitiösa och långsiktiga hållbarhetskrav vid markanvisningar. Kraven ska bidra till lägre klimatpåverkan, energieffektiva byggnader och hållbara materialval, men också vara teknikneutrala, förutsägbara och kostnadseffektiva. Klimatambitioner får inte leda till onödigt höga byggkostnader eller bromsa bostadsbyggandet. Hållbarhet handlar om att väga samman miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

Kommentar: Högsta rimliga/möjliga/optimala hållbarhetskrav.

Kommentar: Vi följer de krav som lagstiftningen kräver.

2. Ställ krav på att entreprenörer och privata utförare använder.

Nacka kommun kan påskynda minskning av växthusgaser genom att kräva att entreprenörer som utför tjänster åt kommunen kör med fossilfria fordon.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att krav på användning av fossilfria fordon ställs vid upphandling av tjänster?**

Kommentar: Vi vill även styra mot elektrifierade fordon, arbetsredskap och maskiner.

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan är för att höja kraven vid upphandling.

Undantag kan behöva ges för vissa verksamheter, tex av beredskapsskäl.

Kommentar: Kommunens fordonsflotta har vi redan ställt om så att den är fossilfri och vi ställer krav på fossilfria fordon vid upphandling av entreprenader och tjänster i Nacka.

Vi har gett uppdrag i Nackas mål och budget 2026-2028 utveckla en process, med tillhörande verktyg och krav, för hur kommunens inköp och upphandling kan bidra till minskad klimatpåverkan i syfte att nå kommunens mål om ett klimatpositivt och cirkulärt Nacka. Vilket innebär att bland annat fordons- och

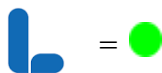
drivmedelskrav ses över för att än mer linjera med Nackas ambitiösa klimatmål.

Kommentar: -

Kommentar: Kommunens upphandling ska bidra till minskade utsläpp. Fossilfria transporter bör vara huvudregel där det är möjligt.

Kommentar: Liberalerna vill att kommunen ska gå före i klimatomställningen och ställa krav på fossilfria transporter vid upphandling där det är praktiskt och ekonomiskt rimligt. Nacka har redan en närapå fossilfri kommunal fordonsflotta. Kraven bör dock utformas från fall till fall utifrån uppdragets karaktär och marknadens förutsättningar. Alltför höga krav kan utesluta mindre företag och begränsa konkurrensen, utan att ge motsvarande klimatnytta. Målet är att minska utsläppen samtidigt som kommunen får hög kvalitet och god konkurrens i sina upphandlingar.

Kommentar: Ja. Vid upphandling viktar vi fossilfria fordon, så att den som ställt om sin flotta premieras. Samtidigt vill vi att även små lokala aktörer kan delta, särskilt vid mindre arbeten, därför är fossilfritt ett

tydligt mervärde i utvärderingen snarare än ett krav som stänger ute mindre företag.

Kommentar: Entreprenörerna väljer vilka bilar de använder.

3. Ställ klimatkrav på anordnare av kommunala insatser.

Genom kundvalssystemet ger Nacka kommun Nackaborna möjlighet att välja kommunal eller fristående förskola, utbildning, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Anordnarna behöver auktoriseras av kommunen. Idag ställs antingen inga miljö- eller klimatkrav på anordnare eller enbart ett standardiserat krav på att anordnaren ”ska vara väl förankrad i Nacka kommuns miljö- och klimatprogram” utan att närmare specificera hur det ska uppfyllas eller följas upp, och utan någon påföljd om kravet inte följs.

Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för: att specifika och tydliga mål ställs på anordnare av kommunala insatser avseende sänkt koldioxidutsläpp?

= ●

Kommentar: Vi vill att klimat- och miljöprogrammet är det ledande styrdokumentet för hela kommunen och ska gälla för de företag som driver verksamhet på uppdrag av Nacka.

= ●

Kommentar: -

= ●

Kommentar: Nackalistan anser att miljö- och klimatkraven behöver skärpas för förskola, utbildning, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg och att högre krav ska ställas på anordnarna. Samma krav för kommunens egna verksamheter ska gälla.

= ●

Kommentar: I Nackas mål och budget 2026-2028 gav vi ett särskilt uppdrag om att utveckla en process, med tillhörande

verktyg och krav, för hur kommunens inköp och upphandling kan bidra till minskad klimatpåverkan i syfte att nå kommunens mål om ett klimatpositivt och cirkulärt Nacka. Här inkluderas även utvecklingen av anordnares bidrag till målen.

Ett exempel på hur detta kan göras är den vuxenutbildning och de arbetsmarknadsinsatser som kommunen ansvarar för. Ansvarig nämnd kartlägger verksamheternas arbete med klimat och miljö för att kunna sätta en relevant struktur och möjliga krav för utsläpp etc. Detta kan bli aktuellt även för andra verksamheter. Det är dock fortsatt viktigt att erbjuda en bredd av anordnare i kommunen som utför sina kärnuppdrag med hög kvalitet och att klimat- och miljömålen integreras på ett sätt som fungerar väl för anordnarna. Vi är också övertygade om att Nackaborna efterfrågar klimatsmarta alternativ och därför är det viktigt att det finns tydliga och jämförbara mått på utsläpp och hållbarhet som Nackaborna kan se när de väljer anordnare.

Kommentar: -

Kommentar: Alla verksamheter behöver bidra till att minska koldioxidutsläppen. Kraven ska därför vara tydliga, mätbara och följas upp, samtidigt som de är proportionerliga med uppdraget som ska utföras.

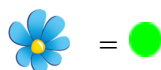

Kommentar: Liberalerna vill att kommunen ställer tydliga, relevanta och uppföljningsbara miljö- och klimatkrav på anordnare av kommunala insatser. Kraven ska vara proportionerliga, anpassade till verksamheten och fokusera på faktiska

utsläppsminskningar. Samtidigt får de inte bli så omfattande att de skapar onödig administration eller försvårar för mindre aktörer att delta i kundvalssystemet. Målet är att minska klimatpåverkan samtidigt som valfrihet, kvalitet och konkurrens värnas.

Kommentar: Det är ett viktigt krav, men det finns andra krav som är ännu viktigare, till exempel att brukarna får en högklassig vård. Slutsatsen är att det blir en avvägning.

Kommentar: Vi anser att detta är en enkel och praktisk åtgärd.

4. Öka antalet laddplatser i närheten av flerbostadshus.

Efterfrågan på laddplatser ökar och särskilt viktigt är det att laddplatser finns i närheten av flerbostadshus (villaägare kan oftast ordna med laddning på den egna tomten). Nacka kommun ger möjlighet att etablera laddplatser på kommunal mark, men enbart på vissa specifika platser. Sådana platser behövs i flera områden med många flerbostadshus: Fisksätra, Alphyddan, Jarlaberg, större delen av Ektorp, och Orminge samt östra delen av Kvarnholmen.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att öka antalet laddplatser särskilt i närheten av flerbostadshus, på infartsparkeringar
och på andra platser där laddmöjligheter saknas idag?**

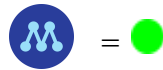
Kommentar: Miljöpartiet driver alltid på för att möjliggöra för fler att välja bort fossildriven privatbilism. I första hand vill vi dock skapa förutsättningar för mer samåkning och bilpooler och alternativa mobilitetslösningar som gång, cykel och kollektivtrafik.

Kommentar: Omställningen till förnybar energi måste prioriteras på alla fronter i Nacka, och Nacka Energi AB bör spela en central roll i detta arbete.

Kommentar: Nackalistan anser att det behöver göras mer för att underlätta för en elektrifiering av fordonsflottan och laddplatser är en viktig del i detta.

Kommentar: Att fler ställer om till eldrivna fordon är viktigt för klimatet och en utbyggd laddinfrastruktur är därför prioriterat. Vi ser till att laddstolpar finns i nybyggda hus och att samfälligheter med radhus också kan installera laddmöjligheter. På offentlig plats, dvs på gator och kommunens parkeringsplatser vid skolor och idrottsanläggningar vill vi se fler laddstolpar.

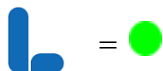
Vi underlättar för snabbaddare för bl a tunga fordon, så att vi också kan ställa krav på fossilfria fordon vid tyngre transporter. Under mandatperioden har vi sett till att det har byggts ut fler laddstolpar som är tillgängliga för allmänheten, i Nacka finns idag 611 publika laddpunkter. Nacka rankas som nr 2 i Sverige när det gäller kommunernas arbete med hållbar mobilitet under mandatperioden mätning gjord av Dagens Industri.

Kommentar: -

Kommentar: Allt fler personer skaffar idag bil som helt eller delvis går på el. Vi behöver därför bygga ut laddinfrastrukturen där det finns mycket människor och vid flerbostadshus.

Kommentar: Liberalerna vill bygga ut antalet laddplatser i Nacka, särskilt i områden med flerbostadshus där många saknar möjlighet att ladda hemma. Även infartsparkeringar och andra strategiska platser bör få bättre tillgång till laddning. Utbyggnaden ska ske där behovet är störst och i samverkan med privata aktörer, så att

fler kan välja elbil utan att kommunen tar över marknadens ansvar. Målet är att göra klimatsmarta val enklare i vardagen.

Kommentar: Det är mycket angeläget att möjliggöra för dem som bor i flerbostadshus att kunna ha elbil, och att göra laddningen så enkelt det bara går. Regelsystemet måste utformats och kommunen ta sitt ansvar så att det blir enkelt att ha en elbil.

Kommentar: Det behövs fler laddplatser.

5. Driv informationskampanjer till allmänheten för att minska koldioxidutsläpp.

Ett övergripande mål i Klimat- och miljöprogrammet är att Nackas utsläpp ska minska med 12% per år. Utöver vad kommunen gör krävs även att varje Nackabo agerar i sitt dagliga liv för att minska sina egna utsläpp från sin konsumtion, sina transporter och sin energiförbrukning.

Många vill göra rätt men behöver få hjälp med vad de kan göra eller påminnas om det.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att driva informationskampanjer riktade mot Nackaborna som lyfter vikten av att
minska sina utsläpp och ger exempel som Nackaborna kan inspireras av?**

Kommentar: Det är viktigt att kommunen agerar föredöme och i planeringen av Nacka underlättar för de hållbara valen, men även informerar och uppmärksammar frågan.

Kommentar: -

Kommentar: Vi i Nackalistan anser att det behöver göras mer för att uppmuntra Nackaborna att minska sina utsläpp och vi tror att informationskampanjer för att uppmuntra och ge goda exempel är viktigt för att kunna uppnå målet om 12% minskade utsläpp årligen.

Det är också viktigt att kommunens klimat- och energirådgivare ges tillräckliga resurser och bedriver ett utåtriktat arbete.

Kommentar: Vi gör redan detta och avser

att fortsätta. Under 2025 genomfördes Nackas stora klimatstafett, och temat "Allt vi gör räknas" kom till. Det syftar till att visa på att Nackabornas alla små förändringar i vardagen spelar roll och handlar om att minska tröskeln för att bidra till klimatarbetet som Nackabo. Den bestod dels av en tävling i en app där Nackabor kunde tävla mot andra Nackabor i att minska sina utsläpp genom vardagsutmaningar, dels av annonser om hur man kan minska sina utsläpp. Nu i sommar pågår ytterligare en informationskampanj i form av stickers som visar hur Nacka kommun arbetar med klimat- och miljöarbetet, med QR-kod till undersidan för Allt vi gör räknas. Det här konceptet vill vi bygga vidare på för att visa hur man kan bidra till Nackas klimat- och miljöprogram som Nackabo – smått som stort.

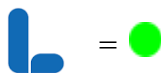
Kommentar: -

Kommentar: Kommunen ska ge

invånarna kunskap och verktyg för att göra hållbara val speciellt inom områden där kommunen är verksam t.ex. vid sophantering och energiförbrukning.

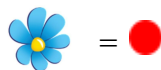

Kommentar: Liberalerna vill fortsätta med de informationsinsatser som genomförts under mandatperioden. Nackas klimat- och energirådgivare hjälper redan invånare och företag att minska sin energianvändning. Genom Energikassen på biblioteken kan Nackabor låna utrustning för att hitta energiläckor i sina hem. Vi har också genomfört Klimatkampen och informationskampanjer med konkreta klimattips på publika platser. Vi tror på

faktabaserad information och praktiska verktyg som gör det enklare för människor att fatta klimatsmarta beslut i vardagen, inte på moraliserande kampanjer.

Kommentar: De stora förbättringarna av våra koldioxidutsläpp sker när individer/medborgare förstår och tar eget ansvar i vardagen. Kommunens del är att stimulera och möjliggöra rätt agerande.

Kommentar: Motsvarande kampanjer drivs av andra än kommunen.

6. Prioritera kollektivtrafiken.

För att nå de nationella klimatmålen måste utsläppen från transportsektorn minska med 70% till år 2030 (räknat från 2010 års nivåer). Teknikutveckling och elektrifiering räcker inte för att uppfylla klimatmålen. För att få fler att åka kollektivt är det viktigt att det går relativt snabbt och bekvämt att ta sig fram. Att bussar inte fastnar i bilköer osv. Att prioritera kollektivtrafiken innebär till exempel att införa bussprioritering i trafiksystemet och alltså minska utrymme för biltrafik där det behövs.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att fatta konkreta beslut inom kommunens rådighet för att prioritera kollektivtrafiken
framför biltrafiken?**

Kommentar: Vi har bland annat föreslagit signalprioritering till förmån för kollektivtrafik, för att skapa grön våg för bussar men även för cyklister.

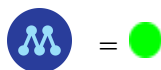

Kommentar: -

Kommentar: Bilen är viktig för många Nackabor och det ska vara möjligt att både ta bilen vid behov och samtidigt ska det finnas en effektiv och pålitlig kollektivtrafik. Kollektivtrafiken ska vara attraktiv så att många väljer den framför bilen. I vissa delar av Nacka finns ingen kollektivtrafik alls eller också så går den alltför sällan. Där behövs bilen. Nackalistan anser att det krävs konkreta beslut i kommunen för att göra kollektivtrafiken mer attraktiv. Kollektivtrafiken måste vara konkurrenskraftig genom att bussar går tillräckligt ofta och täcker in fler delar av

kommunen, och den ska vara pålitlig, punktlig och snabb för att fler ska välja den. Samarbetet med regionen behöver förbättras och intensifieras för att få till en attraktiv konkurrenskraftig kollektivtrafik. Vi är också för att båttrafiken byggs ut.

Kommentar: I Nacka ska alla trafikslag ha god framkomlighet. Redan idag har vi trafikljus som prioriterar kollektivtrafiken på strategiska ställen, och vi har bussfiler. Den stora utmaningen i Nacka är dock en dålig bytespunkt vid Slussen samt att S-styret i regionen skurit ner på kollektivtrafiken med 1 miljon avgångar under mandatperioden, vilket medfört att allt färre Nackabor reser med kollektivtrafiken eftersom den är för dålig och opålitlig. 2025 minskade bussresandet i Nacka med över 5 procent jämfört med året innan och i stället har bilåkandet ökat. Det är ett stort svek mot Nackaborna, som gärna vill resa kollektivt. Vi gör det vi kan för att bussen ska vara ett attraktivt val, men det är samtidigt en skyldighet att säkra god framkomlighet för

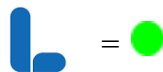
alla Nackabor, även de som av olika anledningar måste ta bilen eller vill cykla. Det är inget självändamål för oss att försämra för biltrafiken, vi arbetar för lösningar där alla kommer fram på ett effektivt sätt i trafiken. Även elbil är ett hållbart transportmedel t ex. Men ju fler som väljer bort bilen för att kollektivtrafiken är mer attraktiv, desto lättare blir det för de som måste ta bilen att ta sig fram. Det är också en av många anledningar till att vi tog initiativ till att bygga ut tunnelbanan till Nacka, en enorm investering i hållbart resande.

Kommentar: Centerpartiet vill öka framkomligheten för alla trafikslag. Genom att bland annat säkra och väl underhålla cykelvägar får vi fler att välja cykeln, vilket i sin tur ökar framkomligheten för alla trafikslag.

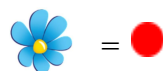
Kommentar: Alla trafikslag behövs för ett fungerande samhälle. Men vi behöver prioritera kollektivtrafik, gång och cykelvägar för att minska utsläppen och förbättra framkomligheten för alla trafikslag.

Kommentar: Liberalerna vill fortsätta stärka kollektivtrafiken i Nacka. Vi vill bygga fler busskörfält där de gör störst nytta, ge bussarna bättre framkomlighet i trafiksignaler och skapa fler attraktiva och smidiga bytespunkter. När tunnelbanan öppnar ska busslinjenätet anpassas så att byten mellan buss och tunnelbana blir enkla och snabba. Vi kommer också att verka gentemot Region Stockholm och SL för tätare avgångar, fler tvärgående busslinjer och bättre förbindelser mellan Nackas olika kommunalar. Samtidigt är ett varierat utbud av transportslag en jämlikhetsfråga. Många äldre, personer med funktionsnedsättning och barnfamiljer är beroende av bilen. Därför vill vi utveckla ett trafiksystem där kollektivtrafik, bil, cykel och gång kompletterar varandra.

Kommentar: Alla trafikslag behövs. Men för familjer som ska få ihop vardagspusslet, funktionshindrade med flera, är bilen oundgänglig. Men att stimulera medborgarna att resa klimatsmart är viktigt.

Kommentar: Det är medborgaren som väljer hur han/hon vill färdas.

7. Avbryt planerna på Östlig förbindelse.

Nya motorvägar leder alltid till mer vägtrafik, detta är ett väl fastslaget samband inom trafikforskning och det finns många exempel på det såväl i Sverige som från övriga världen, med andra ord är det ingen lösning på framkomligheten på vägarna.

Östlig förbindelse kommer enligt Naturvårdsverket och Trafikverket leda till ökad biltrafik även med en kollektivtrafiksatsning i tunneln och Trafikverket har tidigare konstaterat att "inget av målen om minskad klimatpåverkan, förbättrad luftmiljö, förbättrad boendemiljö nås". Trafikverket bedömer Östlig förbindelse som "robust olönsam". Om den byggs stärks bilens konkurrenskraft jämfört med kollektivtrafik och andra trafikslag. Transporter står för 60 procent av de klimatpåverkande utsläppen i Nacka kommun. För att nå de nationella klimatmålen måste utsläppen från transportsektorn minska med 70 procent till 2030, räknat från 2010 års nivåer.

Minskad trafikmängd bidrar till flera positiva effekter i vardagen: mindre trängsel och kortare restider, bättre luftkvalitet, mindre buller, ökad trafiksäkerhet och mer attraktiva stadsmiljöer.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att planerna på Östlig förbindelse avbryts?**

Kommentar: Att dra en ny motorväg genom Nacka skulle innebära både mer trafik med ökad bilism samt mer buller och utsläpp. Vägen skulle dessutom byggas i centrala Nacka och påverka utvecklingen av centrala Nacka negativt. Miljöpartiet har alltid varit emot Östlig förbindelse och kommer att fortsätta vara det.

Kommentar: Nej till Östlig förbindelse har vi drivit konsekvent sedan idén uppkom.

Kommentar: Det finns positiva effekter av en östlig förbindelse men det är anmärkningsvärt att Trafikverket bedömer

östlig förbindelse som robust olönsam.

Frågan behöver uppenbarligen utredas ytterligare.

Nackalistan har inte fattat beslut i frågan än eftersom det är oklart vilka kostnader och effekter projektet innebär för Nacka. En fråga som är obesvarad är om östlig förbindelse innebär andra åtaganden, som t.ex. ökad byggnation.

Kommentar: Trafikapparaten behöver bli robustare, vi ser redan idag hur sårbart det är när Södra Länken stänger mer än en gång varje dag, med stora köer som resultat. Det skulle även avlasta innerstaden om trafiken kunde ledas runt istället för igenom Stockholm och därmed lämna plats för gående och bussar. Östlig förbindelse borde byggts för länge sedan. Förbindelsen är samhällsekonomiskt

lönsam. Även elbilar och kollektivtrafik kommer att nyttja Östlig förbindelse. Dessutom skulle stora delar av centrala Sickla frigöras som idag ligger inom ett framtida reservat för en framtida förbindelse, dessa bör slutprojekteras för att minimera de ytor som nu är låsta, t ex de som bromsar utbyggnaden av Stockholm Wood City, en hel stadsdel byggd i trä.

Kommentar: Centerpartiet vill se en Östlig förbindelse med en kapacitetsstark kollektivtrafik. Vi kan dock inte vänta på att den byggs utan måste jobba aktivt för att öka framkomligheten redan idag.

Kommentar: Vi vill se ett transportsystem som både fungerar för människor och bidrar till att nå klimatmålen. Därför behöver investeringar i kollektivtrafik och hållbara transporter prioriteras. Att bygga ihop Södra och Norra länken kan förbättra framkomligheten, men beslut om Östlig förbindelse är i första hand en statlig och regional fråga. Kommunens fokus bör vara att utveckla hållbara transporter och minska klimatutsläppen.

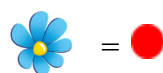

Kommentar: Liberalerna anser att Östlig förbindelse är en viktig investering för Stockholmsregionens utveckling. Förbindelsen ökar robustheten i

transportsystemet, avlastar det lokala vägnätet och förbättrar framkomligheten för boende, näringsliv och samhällsviktiga transporter. Samtidigt vill vi att förbindelsen utformas med hög standard för kollektivtrafiken, exempelvis genom reserverade kollektivtrafikkörfält. När tunneln öppnar ska den användas för nya tvärgående busslinjer som gör det möjligt att resa mellan Nacka, Lidingö, Solna och andra delar av regionen utan att behöva passera Stockholms innerstad. På så sätt stärker Östlig förbindelse både kollektivtrafiken och regionens motståndskraft samtidigt som den kompletterar satsningar på gång, cykel och elektrifiering.

Kommentar: Vi vill bygga Östlig förbindelse, inte stoppa den. Den sluter ringleden runt Stockholm, avlastar innerstaden och Essingeleden från genomfartstrafik och är avgörande för att Nacka, Värmdö och hela sydöstra regionen ska hänga ihop. Den stärker också robustheten och beredskapen i trafiksystemet. Klimatomställningen i trafiken klarar vi genom elektrifiering, inte genom att stoppa infrastruktur som en växande region behöver.

Kommentar: Östlig förbindelse är viktig och bör byggas.

8. Planera idrottsplatser nära bostadsområden och kollektivtrafik.

I tidigare översiktsplaner (2012 och 2018) slogs fast angående anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet: ”Centrumnära anläggningar med möjlighet till synergieffekter och närhet till kollektivtrafik bör prioriteras.” Formuleringarna finns inte kvar i den översiktsplan som antogs i januari 2026. Under de senaste åren har konflikter uppkommit när fotbollsplaner planerats i värdefull naturmark, långt från centrum och med dåliga kommunikationer (Ramsmora, Källtorp). Det har inte bara hotat miljövärden, utan också försenat byggandet av fotbollsplaner. Det är också viktigt att barn och ungdomar har möjlighet att ta sig till idrottsplatsen genom att gå eller cykla. Under den kommande mandatperioden krävs en tydlig inriktning för Sicklavallen och Järlahöjden. Att idrottsplatser finns nära bostadsområden minskar biltrafiken.

Kommer ert parti under den kommande mandatperioden att verka och rösta för: att idrottsplatser planeras nära bostäder, (centrum) och kollektivtrafik?

Kommentar: Vi vill planera i linje med 15-minutersstaden där även idrotten finns nära och i olika delar av Nacka. Vi vill möjliggöra näridrott som även inbjuder till spontanidrott på flera olika platser även i centrala Nacka.

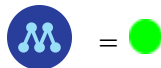

Kommentar: Ja, till exempel vill vi att kommunen ska bygga en 11-spelarplan till Sicklavallen.

Kommentar: Nackalistan har hela tiden tagit tydlig ställning för att idrottsplatser ska planeras nära bostäder och skolor och i områden som är väl försörjda med kollektivtrafik. Vi är för en 11-mannaplan för fotboll vid Sicklavallen och emot planerna på en fotbollsplan vid den känsliga miljön i Källtorp, långt från

centrum. Vi vill också att Järlahöjden (Nacka IP) bevaras och utvecklas som idrottscentrum, och att området inte får stryka på foten för mer bostäder. Nackalistan anser att det vore olyckligt om Järlahöjden som idrottskluster splittras.

Kommentar: Vi satsar stort på idrott i Nacka, fram tills 2030 kommer anläggningar för mer än 2 miljarder att byggas, de ska vara tillgängliga, gärna centralt om plats och störningsproblematik kan lösas. Vi vill se idrott på Järlahöjden, och på Biliatomten som ligger precis intill kommande tunnelbaneuppgång och nära både nya bostäder och äldre i bostadsområden. Dessutom ligger både Järlahöjden och Biliatomten nära skolor, där många barn och unga redan är. Vi vill också öka andelen ytor för spontanidrott och rörelse i bostadsområden, exempelvis med mindre fotbollsplaner, bra löpspår och trevliga promenadstråk som binder

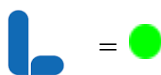
samman Nacka. Men lika viktigt är att det finns anläggningar ute i hela Nacka, stora som små, både den organiserade idrotten och spontanidrotten måste tillgodoses. Idrott måste finnas i hela Nacka, även i mindre centrala lägen, för att alla ska ha nära till bra idrottsytor. Nacka är en stark idrottskommun, med mer än 50 sporter på menyn. Det ska vi fortsätta vara och vi satsar på idrott i hela Nacka, inte minst i centrala lägen och nära skolor.

Kommentar: -

Kommentar: Idrottsanläggningar ska placeras så att fler kan gå, cykla eller resa kollektivt till sina aktiviteter. Att även ha bostäder i nära anslutning ser vi också som ett led i att utöka t.ex. spontanidrotten i kommunen.

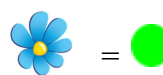

Kommentar: Liberalerna vill att nya idrottsanläggningar planeras på rätt plats. Mindre planer och ytor för spontanidrott bör ligga nära bostäder, skolor och

kollektivtrafik så att barn och unga enkelt kan gå eller cykla dit. Större anläggningar för matcher och cuper bör däremot placeras längre från bostäder, där ljud från matcher och kvällsverksamhet inte skapar konflikter med närboende. Samtidigt ska de ha god tillgänglighet med kollektivtrafik, gång, cykel och bil. En genomtänkt lokalisering ger bättre idrottsanläggningar, minskar risken för begränsningar och värnar både boendemiljö och natur.

Kommentar: Barn och unga ska kunna gå eller cykla till idrotten, och närhet till bostäder och kollektivtrafik minskar biltrafiken. Att marken är knapp i Nacka är ett skäl att prioritera idrotten tydligare, inte att tveka. Här krävs tidig och genomtänkt planering så att bra lägen och hänsyn till grannar går ihop.

Kommentar: Det är viktigt med tillgängligheten till idrottsplatser.

Natur

Nacka har många fantastiska naturområden med höga natur- och rekreationsvärden som både behöver skyddas samt bibehållas genom naturvårdande skötsel. Kommunen har idag många skyddade naturområden och glädjande nog är fler på gång. Under nuvarande mandatperiod antogs en naturvårdsplan och nu behöver intentionerna i den och övriga kommunala styrdokument förverkligas. Ett av målen i Nackas Klimat- och miljöprogram är att "Nackas bidrag till biologisk mångfald ska öka varje år." För att lyckas med detta behöver fler områden skyddas och naturvårdande skötsel behöver implementeras i större utsträckning.

9. Ökade resurser till naturvården.

Skydd av natur och naturvårdande skötsel är två hörnpelare för att bevara den biologiska mångfalden. Nacka kommun har under mandatperioden stärkt arbetet med att inrätta naturreservat och även andra typer av formellt skydd. Om uppdraget att skydda minst 30% av Nackas yta fullföljs kommer vi få fler skyddade områden. Det tillsammans med Naturvårdsplanen ställer ökade krav på skötsel av naturområden.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att identifiera vilka resurser som behövs för att säkerställa att naturområden
underhålls och avsätta de nödvändiga resurserna?**

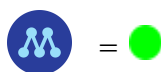
Kommentar: Vi vill se mer grönska i stadsmiljön och därför öka anslagen till natur- och stadsmiljöenheten för arbetet med parker, odling och skötsel. Vi vill också öka naturvården och naturstädningen, med fler naturvårdsvakter och fler områden för naturstädning. Vi ser även att vi måste stärka arbetet med att bekämpa invasiva arter genom att till exempel involvera medborgare.

Kommentar: -

Kommentar: Det är viktigt att de skyddade områdena sköts för att dels vara attraktiva som friluftsområden och dels för att underhålla naturvärden och främja biologisk mångfald. Nackalistan anser också att kommunen ska återinföra mål för kundnöjdhet med skötsel av naturmark och parker.

Kommentar: Vi har under flera mandatperioder arbetat med visionen att halva Nacka ska vara grönt. Det gäller

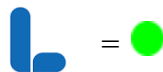
både små lokala grönområden och parker, och stora områden och naturreservat. Nackaborna är de kommuninvånare i hela Sverige som har närmast till skyddad natur enligt Statistiska Centralbyrån, SCB. Självklart ska naturområden skötas, varje naturreservat har en skötselplan, varje område ska skötas utifrån sina premisser. Alla våra naturområden ska vara välskötta, trevliga och trygga vilket kräver underhåll, det investerar vi gärna i. Vi arbetar med tillgänglighet till naturen och med att skydda och vårda naturvärdena. Det är en viktig balans för Nackabornas bästa.

Kommentar: -

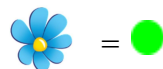
Kommentar: De naturreservat och värdefulla naturområden som vi beslutat om kräver långsiktig skötsel och finansiering för att fungera och ska givetvis få de resurser som krävs.

Kommentar: Liberalerna står bakom en aktiv naturvård och vill säkerställa att skyddade naturområden också förvaltas på ett bra sätt. Under den gångna mandatperioden har Nacka i princip uppnått målet om att skydda 30 procent av kommunens yta, samtidigt som nya styrdokument för naturvård och grönstruktur tagits fram. Nästa steg är att säkerställa att skyddade områden sköts och utvecklas på ett sätt som bevarar biologisk mångfald, stärker friluftslivet och gör naturen tillgänglig för Nackaborna. Resurserna ska användas effektivt och där de gör störst nytta.

Kommentar: Det är viktigt att våra naturområden omhändertas, så att de är trygga och fina för Nackaborna.

Kommentar: Naturområden bör skyddas och underhållas, det är viktigt.

10. Återstarta en naturskola i Nacka.

För att barn och ungdomar i Nacka ska få bra kunskap om natur/miljö/klimat är det viktigt att alla skolor får möjlighet/stöd att ge bra undervisning. Små skolor kan ha svårt att ha egen kompetens på området. Alla skolor kan ha glädje av att få erfarenheter och kunskap från andra. Nacka hade tidigare en Naturskola i Velamsund som lades ner för några år sedan. En ny naturskola med fast lokal borde ligga mer centralt för att underlätta för skolbarn att besöka den. Det är dock viktigt med möjlighet till utomhusundervisning. Alternativt kunde en naturskola med mobil verksamhet, som åker ut till skolorna, startas.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att en naturskola med fasta lokaler eller mobil verksamhet återstartas i Nacka?**

Kommentar: Vi vill utveckla Nyckelviken med fokus på natur, djur och odling, även som bas för en mobil naturskola.

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan har röstat för att ha kvar Naturskolan, antingen med fasta lokaler eller som mobil verksamhet.

Kommentar: Skolorna har ett tydligt och viktigt uppdrag i läroplan och kursplaner att arbeta med natur, miljö, klimat, hållbarhet och ekologiska samband. Det kan utföras på olika sätt. Vi tycker inte att politiken ska detaljstyra hur det ska ske och inte hur man ska driva undervisningen om demokrati, jämställdhet eller svenska heller. Om det finns en efterfrågan från

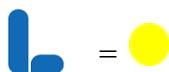
skolorna på en naturskola så kan det absolut vara aktuellt att starta en sådan. Det viktiga är att nya generationer lär sig förstå naturens värde och förutsättningar, inte att det måste ske just i formen av en naturskola.

Kommentar: Centerpartiet är positiva till att återstarta om det efterfrågas av skolorna. Men vi tror att det är skolorna själva som vet bäst hur elever tar till sig information om djur och natur på bästa sätt. Det kanske finns andra former än just en naturskola.

Kommentar: Klimatomställningen är vår tids största utmaning och vår samverkan med naturen är en viktig del av det. Det är mer angeläget än någonsin att se över hur en naturskola kan återstartas i Nacka. Socialdemokraterna var starkt kritiska till Naturskolans nedläggning.

Kommentar: Liberalerna ser ett stort värde i att barn och unga får goda kunskaper om natur, miljö och klimat samt möjlighet till undervisning utomhus. Vi har däremot inte tagit ställning till att återstarta en särskild naturskola. Det viktigaste är att skolorna ges goda förutsättningar att bedriva natur- och miljöundervisning, oavsett om det sker genom en naturskola, mobila lösningar eller andra samarbetsformer. Eventuella nya

satsningar behöver också vägas mot andra prioriteringar inom utbildningsområdet.

Kommentar: Vi har inga sådana förslag. Men lyssnar gärna ifall andra har.

Kommentar: -

11. Inrätta en tjänst för rådgivning om biologisk mångfald och odling.

Det finns många frågor om miljö, energi, biologisk mångfald, hållbarhet/återbruk, sophantering mm som det är viktigt att Nackaborna får möjlighet att få rådgivning och kunskap om. Det finns redan idag möjlighet att få energirådgivning via kommunen. Nacka Vatten och Avfall informerar om sopsortering/hållbarhet/återbruk etc. Det är även mycket viktigt att värna biologisk mångfald t ex genom kunskap om hur man kan odla /sköta sin trädgård/bostadsrättsföreningens mark etc. Att odla sin egen mat intresserar allt fler och är viktigt ur beredskapssynpunkt. Att som kommun erbjuda rådgivning i biologisk mångfald som till exempel Trollhättan har gjort, kan väcka invånarnas engagemang för natur och miljö. Ett sätt att nå invånarna kan vara att även ge råd om odling av mat på ett hållbart sätt.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att inrätta en tjänst med syfte att ge råd om hur man gynnar biologisk mångfald (och även odling ur beredskapssynpunkt) på privat och offentlig mark ?**

Kommentar: Vi ser att både klimatstrategiska enheten och stadsmiljöenheten (som båda tillkommit denna mandatperiod) kan ha mer framtonade och aktiva roller kopplat till biologisk mångfald och beredskap samt även ge rådgivning till privatpersoner. Vi vill på olika sätt stötta fastighetsägare i utvecklingen av deras mark för ökad biologisk mångfald.

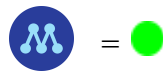

Kommentar: Ja, det är ett bra förslag. Hur finansieringen av en sådan tjänst kan komma att se ut får vi återkomma om när vi ges chansen att styra.

Kommentar: Nackalistan är positiv till att kunskap sprids både om betydelsen av

biologisk mångfald och om konkreta tips för Nackabon. Kunskapen om vikten av biologisk mångfald och ekosystemtjänsters betydelse är bristfällig hos många människor.

Kommentar: Vi vill att kommunen arbetar mycket och aktivt med biologisk mångfald. I stadsbyggnadsprojekt, i planteringar och skötsel av grönområden. Biologisk mångfald är en viktig del i såväl den nya Grön- och blåstrukturplanen som i Klimat- och miljöprogrammet och naturvårdsplanen. De omfattar hela Nackas yta, såväl privatägd och offentligt ägd mark.

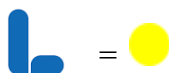
Vi tycker att kommunen ska ha personal som vägleder och hjälper till att främja biologisk mångfald och att man använder många kanaler för det.

Kommentar: -

Kommentar: Om det finns behov och efterfrågan av en sådan tjänst så är vi positivt inställda till det. Kopplingen mellan biologisk mångfald och beredskap är en intressant tanke. Kunskap och rådgivning kan stärka kommuninvånarnas insikter om biologisk mångfald och lokal beredskap.

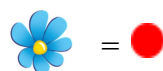

Kommentar: Liberalerna vill stärka den biologiska mångfalden och ge Nackaborna god tillgång till kunskap om hållbar odling och naturvård. Vi har däremot inte tagit ställning till att inrätta en särskild kommunal tjänst för detta. Vi ser gärna att

kommunen bygger vidare på befintlig rådgivning och samverkar med civilsamhället, föreningar och andra aktörer för att sprida kunskap på ett kostnadseffektivt sätt. Hur detta bäst organiseras behöver utredas innan ställning tas.

Kommentar: Att människor förstår biologiska samband och hur man odlar, är viktigt för samhällets robusthet och resiliens. Men även för ökad självförsörjning och ekonomi. Om detta ska ske genom att inrätta en tjänst eller på annat sätt tar vi inte ställning till.

Kommentar: Det finns andra än kommunen som ger dessa råd.

12. Avsätt fler områden med odlingslotter i Nacka.

Stadsodling i olika former är en självklar del i en hållbar stadsutveckling, som ger positiva effekter för både miljön, klimatet, folkhälsan och den sociala sammanhållningen i samhället. Nacka har idag sex områden med odlingslotter i Kummelnäs, Orminge, Sågtorp, Gröna Dalen, Skogsö och Stensö, alla etablerade sedan länge. Med ett kraftigt ökande bostadsbyggande borde fler möjligheter ges för stadsodling.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att lämplig mark avsätts för fler områden med odlingslotter i Nacka?**

Kommentar: Vi vill utveckla stadsodlingen i Nacka med fler former än odlingslotter. Det kan vara ytor intill bostadsområden, längs gator och i parker som medborgare kan få ta hand om och odla på. Vi vill se fler mikroparker och stadsodling, inte bara i pallkragar utan även i gatumiljöer och olika hörn i Nacka.

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan ser positivt på att fler ges tillfälle till att odla, bl.a. för att öka beredskapen och öka kunskapen om ekosystemtjänster. Det är viktigt att gröna ytor för bl.a. odlingslotter, idrott och kultur planeras in i ett tidigt skede.

Kommentar: Vi är positiva till organiserade former av stadsodling och

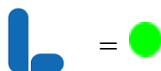
liknande både när det gäller miljön, klimatet, folkhälsan och den sociala sammanhållningen, men även ur beredskapssynpunkt. Vi har också gett ett uppdrag om att identifiera lämpliga platser för det.

Kommentar: -

Kommentar: Stadsodling och odlingslotter stärker gemenskapen, biologisk mångfald och beredskap i samhället. Där det finns lämplig mark för detta är vi positiva till att bygga ut möjligheterna.

Kommentar: Liberalerna vill se fler odlingslotter i Nacka där det finns lämplig mark och efterfrågan. Odlingslotter skapar gemenskap, stärker den biologiska mångfalden, ökar kunskapen om hållbar odling och bidrar till kommunens beredskap. De ger dessutom fler Nackabor

möjlighet att odla egen mat och komma närmare naturen. Vi vill därför att kommunen identifierar lämpliga platser för nya odlingsområden i takt med att Nacka utvecklas.

Kommentar: Odlingslotter stärker både resiliensen och den lokala självförsörjningen, och de är bra för

folkhälsan när fler kommer ut och rör på sig. Dessutom är det trevligt, en odlingslott är en mötesplats där grannar och generationer träffas och en plats för gemenskap. När Nacka växer och bostäderna blir fler är det rimligt att också fler får möjlighet att odla.

Kommentar: Odlingslotter bör bli fler.

13. Utveckla Skutviken i enlighet med naturreservatets syfte.

Sedan planerna på en marina i Skogsö naturreservat lades ned hösten 2023 har kommunen, som förvaltare av naturreservatet, inte presenterat några tydliga planer för Skutviken. Bryggorna är trasiga och en del har kommunen stängslat in för att undvika olyckor. De gamla bodarna förstörs alltmer och skulle skyndsamt behöva nya tak för att klara sig. Skutviken är en skamfläck, skräpig och farlig. Saltsjöbadens Naturskyddsförening har i skriften *Möjligheter för Skutviken* visat hur området kan utvecklas till att spela en positiv roll för naturvård och friluftsliv.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod verka och rösta för:
att Skutviken i Skogsö naturreservat utvecklas till en attraktiv plats för naturvård och
det rörliga friluftslivet i linje med reservatets bestämmelser och skötselplan?**

Kommentar: -

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan vill att kommunen utreder Naturskyddsföreningens vision för Skutviken i Skogsö naturreservat, vilket vi också har budgeterat för i vår Skuggbudget för 2026.

Kommentar: Givetvis ska Skutviken utvecklas i linje med reservatets bestämmelser och skötselplan. De gamla bodarna behöver dock rivas, då de innehåller asbest och marken under är starkt förorenad. Kommunen har genom åren gjort stora insatser för att sanera

marken i området och vi vill att det blir öppet och tillgängligt för allmänheten.

Kommentar: -

Kommentar: Skutviken ska utvecklas varsamt i enlighet med Skogsö naturreservats syfte. Området har stor potential att bli en attraktiv plats för naturupplevelser, friluftsliv och rekreation samtidigt som natur- och kulturvärden bevaras. Socialdemokraterna har under mandatperioden lagt förslag om att inte tillåta rivning av byggnaderna, vilket vi fick gehör för. Vi vill att kommunen rustar upp området, tar hand om de kulturhistoriska byggnaderna där det är möjligt och förbättrar tillgängligheten, utan att göra avkall på naturreservatets bestämmelser.

Kommentar: Liberalerna vill att Skutviken utvecklas i enlighet med naturreservatets syfte. Platsen har en stor potential att bli en trevlig plats och en tillgång för både Nackabor och besökare. Området ska rustas upp och utvecklas varsamt med hänsyn till naturvärden, kulturmiljö och friluftsliv. Efter att planerna på en marina lades ned är det viktigt att området inte lämnas åt sitt öde, utan att dess möjligheter tas till vara.

Kommentar: Vi vill gärna se att man rustar upp området i enlighet med förslaget, så länge kostnaderna för projektet hålls inom rimliga gränser.

Kommentar: Skutviken bör utvecklas på detta sätt.

14. Avsätt Västra Kil som naturreservat.

Nacka kommun har valt att avbryta planarbetet och avsluta Stadsbyggnadsprojektet Kil Västra verksamhetsområde i Boo enligt beslut i KSSU 14 april 2026. Som skäl står i beslutet att "Bland annat har natur- och *artinventeringar* tillhört de identifierade *stoppfrågorna*. Höga naturvärden främst knutna till miljöer med äldre tall eller ek konstaterades. *Artinventeringar* genomfördes avseende förekomst av fåglar, fladdermöss och hasselsnok. Det innebär en stor projektrisk då det, i ett tidigt skede av planprocessen, är svårt att avgöra omfattning av vilka ytor som är möjliga att bebygga. Det är risk att stora ytor inte kan bebyggas och detta kommer i så fall ha stor negativ påverkan på *genomförandekonomin*."

Föreningarna har framhållit att naturområdets mosaiklandskap med höga natur- och rekreationsvärden bör skyddas. Men på grund av exploateringsplanerna så kom det inte att ingå som utredningsområde i uppdraget för att skydda 30% natur i Nacka kommun. Nu öppnar sig möjligheten för ett formellt skydd.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att naturområdet i Västra Kil skyddas som naturreservat?**

Kommentar: Vi vill skydda mer natur och fortsätta arbetet med områdesskydd. Om naturreservat inte är möjligt här finns andra skyddsformer att pröva för delar med höga naturvärden.

Kommentar: -

Kommentar: Vi är positiva till att naturområdet Västra Kil skyddas.

Kommentar: Vi ser gärna att naturområdet i Västra Kil skyddas för framtiden.

Kommentar: -

Kommentar: Att området inte ska bebyggas och att det ska vara ett grönområde är vi helt för. Kommunens egna utredningar visar att Västra Kil har höga naturvärden med äldre tall- och ekmiljöer samt förekomst av skyddsvärda arter. När exploateringen nu har avbrutits finns goda skäl att bevara området. Hur det ska göras på bästa sätt bör kommunen fortsätta att titta på.

Kommentar: Liberalerna vill att områden med höga naturvärden ska ges ett långsiktigt skydd, men vill inte föregripa

processen genom att redan nu ta ställning till vilken skyddsform som är mest lämplig. Nacka har under mandatperioden i princip uppnått målet om att skydda 30 procent av kommunens yta. Vi kommer att ta ställning till Västra Kil utifrån de naturvärdesinventeringar och underlag som finns samt efter dialog med berörda myndigheter och sakkunniga. Det viktiga är att områdets höga naturvärden bevaras på ett långsiktigt och ändamålsenligt sätt.

Kommentar: Vi har inte full insikt i områdets ekologiska värden, inte heller områdets alternativa värde. Ett skydd måste också vägas mot andra behov som kräver sådana ytor.

Kommentar: Området bör skyddas mot bebyggelse.

15. Fortsätt uppdraget med utökat naturskydd.

Kommunstyrelsen tog den 16 december 2024 beslut om att utreda 31 områden för formellt skydd. Nacka kommun har ett tydligt mål att minst 30 procent av naturen i Nacka ska skyddas för framtiden.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att uppdraget med att utreda och genomföra utökat naturskydd enligt
Kommunstyrelsens beslut i december 2024 fortsätter?**

Kommentar: Vi vill inte stanna vid 30% utan ser att de områden som inventerats är viktiga att gå vidare med, även bortom 30%. Vi vill dessutom utöver land- och sötvatten även skydda hav.

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan vill att fler områden utreds för utökat naturskydd.

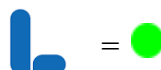
Kommentar: Vi moderater vill att halva Nacka ska vara grönt och att minst 30 procent av kommunens yta ska vara skyddad natur. Den gångna mandatperioden har vi inrättat nya naturreservat och tecknat naturvårdsavtal för att skydda områden större än hela Södermalm. Vi vill fortsätta framåt med det arbetet.

Kommentar: Det här är en väldigt prioriterad fråga för Centerpartiet.

Kommentar: Arbetet med att skydda värdefull natur ska fortsätta.

Kommentar: Liberalerna vill fortsätta arbetet med att skydda värdefull natur i Nacka. Under mandatperioden har kommunen i princip uppnått målet om att skydda 30 procent av kommunens yta genom naturreservat och andra skyddsformer. Vi vill att arbetet fortsätter utifrån naturvärdesinventeringar, vetenskapliga underlag och dialog med berörda aktörer. För oss är det viktigt att värdefull natur bevaras samtidigt som skyddsformerna utformas på ett ändamålsenligt sätt och ger största möjliga nytta för natur, friluftsliv och Nackaborna.

Naturskyddsföreningen
Nacka

Naturskyddsföreningen
Saltsjöbaden

Boo Miljö- och Naturvänner

Kommentar: Absolut.

Kommentar: Målsättning är att nå 30%.

16. Om gröna spridningssamband:

I maj 2026 antog Regionfullmäktige Regional utvecklingsplan för Stockholm, RUFS 2060. Där finns tydliga förhållningssätt gällande de gröna kilarna och de svaga partierna och sambanden i de gröna kilarna. RUFS 2060 säger:

Säkerställ och skydda svaga partier så att de gröna kilarna förblir sammanhängande och behåller sina värden och funktioner.

Undvik ytterligare fragmentering av de svaga sambanden.

Utveckla och stärk de svaga gröna sambanden och kopplingen mellan regional och lokal grönstruktur genom förbättringsåtgärder som anpassas till platsens förutsättningar.

Överbrygg eller minimera befintliga och planerade barriäreffekter utifrån platsens förutsättningar.

Nacka kommuns nya grön- och blåstrukturprogram antaget i december 2025 har som syfte att:

säkerställa kommunens gröna och blå samband, den så kallade gröna infrastrukturen, tillgången till ekosystemtjänster och Nackabornas närhet till naturen.

Under mandatperioden har detaljplaner antagits och i vissa fall genomförts som direkt försvagar de gröna spridningssambanden i Nacka kommun, t ex Orminge trafikplats, Pylonen, Amperen, Agaten och Henriksdalsbacken.

16a. Gröna spridningssamband inte ytterligare försvagas i samband med exploatering.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att gröna spridningssamband inte ytterligare försvagas i samband med bygglov och detaljplanering?**

Kommentar: Vi vill att man ser över helheten vid detaljplanering och säkerställer att nya detaljplaner samverkar för att stärka gröna spridningssamband. Vi vill också att GYF (grönytefaktor) krävs och är med i plankartor, men även att GYF utvecklas så att typ av och kvalitet på grönska framgår. Vi vill arbeta för mer kvalitet i grönskan, sett till biologisk mångfald och anpassa grönskan

till de biotoper som finns i olika områden.

Kommentar: -

Kommentar: De gröna korridorerna/spridningssambanden är en viktig fråga för Nackalistan. Vi har t.ex. varit emot att östra delen av

Henriksdalsbacken (Trolldalen) och
Ryssbergen bebyggs.

Kommentar:

Vi tar stort ansvar för de gröna sambanden, men vi tar också ansvar för bostadsproduktion etc, företrädesvis i kollektivtrafikhärlägen och företrädesvis på redan ianspråktagen mark. Nackas stora bostadsproduktion är byggd på gamla industriområden, som Tollare, Telegrafberget, Nacka Strand, Järila Sjö, Finnboda och Sickla. Gamla förorenade industriområden i attraktiva lägen, som nu är både sanerade och tillgängliggjorda för ett attraktivt boende. Det är hela tiden en balansgång. Vi nyttjar de verktyg som finns tillgängliga som skydd av natur, skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder. Vi rättar oss efter Länsstyrelsen och tar ansvar för helheten.

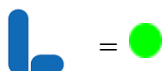

Kommentar: -

Kommentar: Det är viktigt att det finns gröna kilar och närhet till naturen i alla delar av Nacka. Gröna spridningssamband

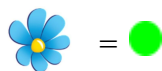
ska beaktas tidigt i processen och påverkan ska minimeras.

Kommentar: Liberalerna vill värna och, där det är möjligt, stärka Nackas gröna spridningssamband. Vid bygglov och detaljplanering ska påverkan på den gröna infrastrukturen analyseras och så långt som möjligt undvikas eller kompenseras genom lämpliga åtgärder. Samtidigt behöver Nacka kunna utvecklas med nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Därför måste varje projekt föregås av en noggrann avvägning där både naturvärden och samhällsnytta beaktas.

Kommentar: Ja. De gröna sambanden ska vägas in tidigt i planeringen, inte i efterhand. Nacka kan både bygga de bostäder vi behöver och värna naturen, med god planering går de hand i hand.

Kommentar: Gröna samband är viktiga.

16b. Ta fram ett åtgärdsprogram för att stärka de svaga sambanden i grönstrukturen.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att som en fördjupning av naturvårdsplanen ta fram ett åtgärdsprogram för att stärka
de svaga gröna sambanden?**

Kommentar: Generellt ser vi att alla de planer som tagits fram under mandatperioden, som naturvårdsplanen, behöver konkretiseras och vara tydliga styrdokument i allt byggande och planering. Naturvårdsplanen behöver återspeglas i det praktiska genomförandet.

Kommentar: -

Kommentar: Vi ser ett behov av ett åtgärdsprogram för att stärka de gröna sambanden.

Kommentar: Syftet med Nackas naturvårdsplan är i stor utsträckning att bevara, stärka och återskapa ekologiska samband så att naturen inte fragmenteras när kommunen växer. Planen ska fungera som ett vägledande underlag i samhällsplaneringen för att skydda områden med höga naturvärden och säkra viktiga spridningsvägar för djur och växter. Naturvårdsplanen är tänkt att rymma både åtgärder, prioriteringar och skötselinsatser, men den är i sig främst ett vägledande styr-

och kunskapsdokument, men den ger också en tydlig guidning för hur man konkret ska arbeta med planen:

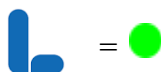
”Åtgärder som beskrivs i denna naturvårdsplan ska planeras och kostnadssättas i den årliga verksamhetsplaneringen och vid äskande av investeringsmedel.”

Kommentar: -

Kommentar: Ett åtgärdsprogram kan vara bra för att konkretisera arbetet med naturvårdsplanen och följa upp arbetet mer strukturerat och det vill vi titta vidare på.

Kommentar: Liberalerna är positiva till att ta fram ett åtgärdsprogram om det bidrar till konkreta insatser för att stärka Nackas gröna samband. Arbetet bör bygga vidare på naturvårdsplanen och grön- och blåstrukturprogrammet och fokusera på åtgärder som ger verklig effekt, exempelvis att minska barriärer, stärka spridningsvägar och förbättra livsmiljöer för växter och djur. För oss är genomförandet viktigare än att ta fram fler styrdokument.

Kommentar: Att vårda och stärka de gröna sambanden är god förvaltning av den natur vi lämnar vidare till nästa generation. Vi vill att ett åtgärdsprogram arbetas in i den befintliga naturvårdsplanen och hålls kostnadseffektivt, så att åtgärderna blir

konkreta och kommer till verklig nytta i stället för att stanna på pappret.

Kommentar: Det är inget vi planerat för tillfället.

Exploatering

Under nuvarande mandatperiod har kommunen antagit detaljplaner som innebär exploatering av områden med höga naturvärden (t.ex. Henriksdalsbacken) och planarbeten har påbörjats i sådana områden, t.ex. Orminge verksamhetsområde där hällmarker med tallar med en ålder av 380 år har sprängts bort. En av indikatorerna i Klimat- och miljöprogrammet för att följa upp målet "Ett grönare Nacka med livskraftiga natur- och vattenmiljöer" är hur mycket exploatering som sker på mark med hög biologisk mångfald samt naturvärdesklass 1 och 2. Enligt föreningarna bör ingen exploatering alls ske i sådana områden. Naturrestaureringsförordningen ställer dessutom krav på ingen nettoförlust av urbana ekosystem efter 2030.

17. Dra tillbaka detaljplanen för Ryssbergen i dialog med markägarna.

Detaljplanen för Ryssbergen fick laga kraft i mars 2023 men ännu har inte några markarbeten påbörjats. Befolkningsprognoserna skrivs ner och Naturrestaureringsförordningen ställer krav på ingen nettoförlust av urbana ekosystem efter 2030.

EU-taxonomin för hållbara investeringar, som bl.a. gäller för stora byggaktörer som Skanska, ställer stränga krav på byggande i naturmark för att verksamheten ska klassas som miljömässigt hållbar. Kraven syftar främst till att skydda biologisk mångfald och ekosystem. Huvudkravet är att nybyggnation inte får ske i grönområden med högt naturvärde och byggföretag måste säkerställa att de undviker att exploatera mark med höga naturvärden.

Allt detta talar för att detaljplanen för Ryssbergen, som innebär att natur med högsta och högt naturvärde exploateras, måste omprövas av såväl Nacka kommun som Skanska och HSB.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att Nacka kommun i dialog och samförstånd med markägarna i Ryssbergen drar
tillbaka detaljplanen och införlivar marken i Ryssbergens naturreservat?**

= ●

Kommentar: -

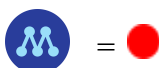

= ●

Kommentar: Ja, bevara Ryssbergen. Vi har och kommer fortsätta göra vad vi kan för att de detaljplanerade områdena i Ryssbergen ej bebyggs.

Kommentar: Nackalistan har hela tiden varit emot exploatering av Ryssbergen och vi ser positivt på och vill verka för att markägarna drar tillbaka detaljplanen och att marken införlivas i Ryssbergens naturreservat.

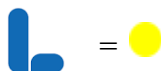
Kommentar: Den förhållandevis marginella exploateringen av mark inom Ryssbergens mest bullerutsatta läge var själva nyckeln för att kommunen skulle skapa rådighet över Ryssbergen, och därigenom göra naturreservat av merparten, inom ramen för arbetet med att naturskydda 30% av Nackas yta utvidgar vi dessutom den skyddade marken till att omfatta delarna i väst och ost. Detta hade inte varit möjligt utan släppa fram den förestående exploateringen med bostäder i kollektivtrafikhärläge, och i ett netto-noll kvarter med stora kolsänkor. Det parti som eventuellt svarar ja på frågan om att dra tillbaka detaljplanen bör även redovisa hur det ska ske och hur finansieringen ser ut. Vi pratar åtskilliga hundratals miljoner i utlösen och stora förgäveskostnader i projektet. Ett ”ja” utan uppbackning vore oerhört oseriöst och populistiskt. Det står dock Skanska fritt att inte använda sin byggrätt om de anser att det inte är i linje med deras kravspecifikation.

Kommentar: Centerpartiet står bakom den kompromiss som gjordes, där merparten av Ryssberget skyddas som naturreservat.

Kommentar: Detaljplanen för området finns och ska i nuläget inte göras om. Den hänger ihop i ett sammanhang med utvecklingen och förändringarna av områdena kring Birka, Jarlaberg, Järlahöjden och Nacka Forum. När Nacka utvecklas behöver vi alltid väga olika samhällsintressen mot varandra, behovet av bostäder, infrastruktur och service måste balanseras mot natur och rekreation. Vår utgångspunkt är att natur- och grönområden ska bevaras så långt det är möjligt. När natur tas i anspråk ska det ske med stor återhållsamhet och höga krav på kompensation, så att Nackabor även i framtiden har god tillgång till grönområden.

Kommentar: Liberalerna bedömer att det i dagsläget inte finns något intresse från markägarna i Ryssbergen att dra tillbaka detaljplanen och avstå från sina byggrätter. Därför ser vi inte förslaget som realistiskt i nuläget. Om markägarna själva skulle vilja diskutera en annan lösning är vi öppna för en dialog, men den måste bygga på frivillighet, rättssäkerhet och en rimlig ekonomisk avvägning.

Kommentar: Detaljplanen vann laga kraft 2023 efter en lång process och rättslig prövning. Att i efterhand riva upp en gällande plan är en ingripande åtgärd med juridiska och ekonomiska konsekvenser för både kommunen och markägarna. Vi

värnar naturvärden när Nacka växer, men ser inte att rätt väg är att dra tillbaka just denna detaljplan.

Kommentar: Om frågan kommer upp och kostnaderna inte blir för stora.

18. Bevara skogen vid Nacka vattentorn som naturområde.

Enligt översiktsplanen ska skogen vid Nacka vattentorn och skogen ovanpå tunneln till Nacka Strand exploateras när Nacka bygger stad. Den här skogen har höga naturvärden och kan ses som en fortsättning på Ryssbergen och den är även mycket viktig som grön spridningskorridor.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att skogen vid Nacka vattentorn kommer att bevaras som naturområde?**

= ●

Kommentar: Sedan överdäckningen pausades har det blivit ett helt förändrat läge för centrala Nacka med möjlighet att planera om och där vi vill se att grönområdena prioriteras än mer.

= ●

Kommentar: Vänsterpartiet värnar Nackas grönområden och ser den tätortsnära naturen som en viktig tillgång för både människor och biologisk mångfald. Samtidigt är behovet av fler bostäder i Nacka stort, och mark för ny bebyggelse är en begränsad resurs, särskilt i lägen vid nya tunnelbanebygget. Mot den bakgrunden är vi beredda att överväga viss bebyggelse vid Nacka vattentorn, under förutsättning att betydande naturvärden, spridningskorridorer och områdets rekreativa funktioner värnas.

= ●

Kommentar: Nackalistan tycker det är viktigt att bevara och stärka spridningssambanden i kommunen. Vi vill minska exploateringen och förtätningen i kommunen.

= ●

Kommentar: Området ovanför tunneln till Nacka strand ingår i detaljplanen för Nacka strand 4 och den vann laga kraft 2019. Där ingår ingen ny bebyggelse ovanpå tunneln. Vi anser att det är viktigt att bevara grönområden och för att området ska bli attraktivt och för att stödja gröna samband och biologisk mångfald. Vi kommer inte att medverka till att en ny detaljplan tas fram som innebär att den här ytan exploateras, utan kommer att verka för att den bevaras som naturområde enligt detaljplan.

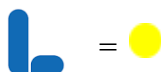
= ●

Kommentar: Centerpartiet har inte tagit ställning till den här frågan ännu.

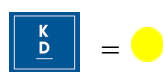

= ●

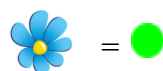
Kommentar: Vi ska såklart säkerställa att natur- och grönområden bevaras så långt det är möjligt när Nacka utvecklas men samtidigt behöver vissa områden tas i anspråk för att bygga bostäder. Om naturvärden går förlorade behöver vi säkerställa att grönområden bevaras på andra ställen.

Kommentar: Liberalerna har i dagsläget inte tagit ställning till detta område. Mer underlag behövs för att kunna göra en samlad bedömning av områdets naturvärden, betydelse för gröna spridningssamband och kommunens långsiktiga utveckling. Området kommer dessutom att få mycket god tillgång till kollektivtrafik när tunnelbanan öppnar, vilket är en viktig faktor i den fortsatta planeringen. Vi vill fatta väl avvägda beslut där både natur- och samhällsintressen vägs samman.

Kommentar: I detta centrala läge kan det vara svårt att skydda naturen. Å andra sidan behövs orörd natur också i centrala lägen, även om den riskerar att bli hårt sliten. Vi kommer överväga att rösta för skydd av detta område när det blir aktuellt.

Kommentar: Vi vill ha detta som naturområde.

19. Respektera strandskyddet vid Gungviken.

För Gungviken-Österviks verksamhetsområde pågår ett utredningsarbete som ska vara färdigt hösten 2026. I planerna ingår även ett område som är tänkt som båtupptagningsplats. Den tänkta båtupptagningen ligger mellan Saltsjöbadsvägen och Duvnäsvisken inom strandskyddat område. Dessutom finns en av Skogsstyrelsen utpekad nyckelbiotop längs stigen där man tänker sig att båtar ska fraktas på en nybyggd väg. Planerna strider både mot strandskyddet och mot översiktsplanens Natur- och Friluftsområde N18 Sågtorp Drevinge.

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för:
att strandskyddet och översiktsplanen respekteras vid Gungviken?**

Kommentar: Vi röstade emot det absurda förslaget på en väg från viken genom skogen och hade också ett eget förslag på översiktsplan kopplat till detta område.

Kommentar: -

Kommentar: Nackalistan anser att båtupptagningsplatser inte passar i detta område och ser en rad problem, inte minst påverkan på den känsliga miljön. Vi har lagt fram ett eget politikerinitiativ 'Utred möjligheten av en idrotts- och friluftsanläggning i Erstavik' som baseras på vår motion från 2019 och beskriver vår idé på framtida markanvändning, men som tyvärr avslogs. Vårt politikerinitiativ föreslår att bibehålla naturmarken som är klassad som sådan i gällande översiktsplan, se över och eventuellt uppdatera översiktsplanen för det som idag är klassat som verksamhetsområde samt detaljplanlägga

denna del av marken som friluftsområde och/eller för idrott. Området skulle därmed inte heller vara aktuell för oönskad exploatering eller verksamheter som till exempel masshantering eller stenkross.

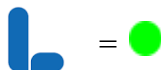
Kommentar: Vi följer reglerna kring strandskydd och ska följa det vi skrivit i översiktsplanen.

Kommentar: Strandskyddet är en förbudslagstiftning vilket gör att det inte är valbart att följa eller inte.

Kommentar: Vi är tveksamma till exploatering så nära vattnet men frågan behöver utredas vidare för att ha all fakta på bordet. Frågan hänger även ihop med hur man ska lösa behovet efter att Moranviken ändras om (fråga 20). Det finns alltid fler värden att ta hänsyn till när det ska planeras och byggas på mark.

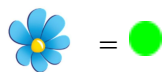

Kommentar: Liberalerna kommer alltid att verka för att strandskyddslagstiftningen och översiktsplanen respekteras. Samtidigt behöver kommunen göra väl avvägda bedömningar där naturvärden, friluftsliv och behovet av ett fungerande marint verksamhetsområde vägs samman.

Eventuella förändringar ska ske inom gällande lagstiftning och efter noggranna prövningar.

Kommentar: Verksamhetsområdet i Gungviken är avsatt för verksamheter och sådana kommer att behövas. Att båtlivet inte omöjliggörs är angeläget.

Kommentar: Översiktsplanen skall respekteras.

20. Bygg inga bostäder vid Moranviken innan det finns en hållbar lösning för båtupplägg.

För Moranviken (tidigare Sune Carlssons båtvarv) i Saltsjöbaden pågår ett planarbete för småskalig bostadsbebyggelse och flerbostadshus som ska ersätta varvet. I området vinterförvaras en stor mängd båtar i skjul och utomhus. Som framgår av Moderaternas Nackabladet den 13 februari 2025 avses båtupplägg och reparation flyttas till Gungviken (se ovan).

**Kommer ert parti under kommande mandatperiod verka och rösta för:
att inga bostäder byggs i Moranviken innan det finns en annan hållbar lösning för
båtupplägg som respekterar strandskyddet?**

Kommentar: Vi yrkade avslag på planerna med bostäder just med hänvisning till avsaknaden av alternativ plats eller plan för båtuppläggning.

Kommentar: Samtidigt är det viktigt att eventuella lösningar inte sker på bekostnad av Gungvikens natur- och rekreationsvärden.

Kommentar: Vi är inte emot att det byggs bostäder i sig men vi tycker att det är viktigt att inte bygga bort Skärgårdskänslan i området. Vi ser inte Gungviken som ett bra alternativ för båtuppläggning utan det behövs en annan lösning som respekterar strandskyddet.

Kommentar: En viktig del av arbetet kring Moranviken har hela tiden varit att

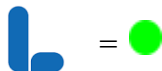
säkerställa båtplatser, både utmed kaj och för vinterförvaring. Vi kommer inte medverka till att varv, båtuppläggning eller båtplatser försvinner utan att det finns en ny lösning på plats.

Kommentar: Kommunen har inte rådighet huruvida varvet ska vara kvar eller inte. Det är privat verksamhet.

Kommentar: En fungerande båtinfrastruktur är viktig för Nacka och Saltsjöbaden. Det behöver finnas en långsiktigt hållbar lösning för båtupplägg och varvsverksamhet som tar hänsyn till natur- och strandskyddsvärden.

Kommentar: Liberalerna driver på för fler båtplatser och bättre möjligheter till båtupplägg i Nacka. Därför är det viktigt att en långsiktigt hållbar lösning för marina verksamheter finns på plats innan

Moranviken utvecklas. Vi vill se en genomtänkt helhetslösning som säkerställer både båtlivets behov och en hållbar utveckling av Moranviken.

Kommentar: Strandskyddet måste respekteras men på ianspråktaga ytor får

det anses upphävt. I vilken ordning man ska bygga är svårt för oss att ha en åsikt om.

Kommentar: Behöver mer info avseende Moranviken.

21. Inför planeringsverktyget 3 + 30 + 300 för en hållbar stadsplanering.

Planeringsverktyget 3 + 30 + 300 har tagits fram för att ange ”minimivåer för hur stor andel träd och grönytor en stad behöver ha för att anses vara hållbar för oss människor. Principen är evidensbaserad, vilket betyder att den bygger på vetenskapliga studier.” I Grön- och blåstrukturprogrammet som antogs 2025 lyfts särskilt vikten av att klimatanpassningsåtgärder integreras i detaljplaneringen tidigt i processen och att en 3 + 30 + 300 analys finns med som underlag redan i samrådet. Innebörden i principen är:

3 – Synlig grönska, att se 3 stora träd från sitt fönster i sin bostad, på arbetsplatsen eller vårdplatsen.

30 – Minst 30% krontäckning krävs för klimatreglering med mera i varje stadsdel eller kvarter för att uppnå temperaturreglering, minskning av luftföroreningar och dagvattenhantering samt en rad fysiska och psykiska fördelar för oss människor.

300 – Högst 300 meters gångavstånd till högkvalitativt offentligt grönområde på minst 5 000 –10 000 kvadratmeter inom 300 meters promenad- eller cykelavstånd från sin bostad, arbetsplats eller vårdplats.

Kommer ert parti under kommande mandatperiod att verka och rösta för: att planeringsverktyget 3 + 30 + 300 tillämpas och redovisas i beslutsunderlagen redan i samrådet för samtliga detaljplaner?

Kommentar: Utöver att planera staden efter modellen 3+30+300 vill vi addera fler träd bland annat i de nya områden som redan byggts med för få träd. Vi behöver addera mer grönska generellt i stadsmiljön, särskilt i centrala Nacka.

Kommentar: -

Kommentar: Vi ser positivt på att planeringsverktyget används men ser också

att det finns utmaningar med tanke på hur mycket det byggs i kommunen.

Kommentar: Det tillämpas redan.

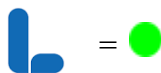

Kommentar: -

Kommentar: Vi vill se att man arbetar mer med principen vid samhällsplaneringen. Vetenskapligt grundade planeringsverktyg bör användas

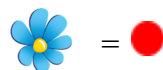
som beslutsunderlag.

Kommentar: Liberalerna ser 3-30-300-principen som ett bra planeringsverktyg och vill tillämpa den som ett riktvärde när Nacka utvecklas. Principen används redan i delar av kommunens planering och kan bidra till bättre beslutsunderlag i detaljplaneprocessen. Samtidigt behöver varje plats bedömas utifrån sina förutsättningar och principen ska användas som vägledning, inte som ett absolut krav.

Kommentar: Redskapet ska tillämpas så långt det bara är möjligt. Men principer ska vara en hjälp i planeringen, inte omöjliggöra de ständiga avvägningar som måste göras mellan alla olika legitima motstridiga intressen.

Kommentar: Vi har inget problem med befintliga planeringsverktyg.

Genomförandet av Klimat- och miljöprogram 2025-2040

Klimat- och miljöprogrammet 2025-2040 som Nacka kommun antog under mandatperioden är ett steg i rätt riktning mot en bättre miljö och en begränsning av klimatpåverkan. Under kommande mandatperiod måste de målen som beskrivs i programmet uppfyllas om Nackaborna ska leva i en bättre miljö och Nackas klimatpåverkan ska minska.

Vilka utmaningar och hinder ser ert parti för att genomföra Klimat- och miljöprogrammet 2025-2040?

Hur kommer ert parti att agera för att bemöta dessa utmaningar och undanröja dessa hinder?

Utmaningar:

Ett eventuellt byggande av Östlig förbindelse och generellt för höga parkeringstal vid nybyggnation. Att sänka utsläppen vid allt byggande, upphandlingar och inköp.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Vi vill inte bygga Östlig förbindelse och istället verka för att planerna läggs ner. Vi kommer arbeta för hållbar mobilitet där vi delar mer på fordon, samverkar kring parkeringsplatser ex genom parkeringsköp och låga parkeringstal för bilar vid nybyggnation. Vi vill utöver att ställa grundkrav vid byggande och upphandling att kommunen arbetar med andra modeller som premierar hållbarhet och låg klimatpåverkan, som mervärdesmodeller och klimatkontrakt.

Utmaningar:

- Planerna på Östlig förbindelse
- Politiska styren som planerar stadsutvecklingen med bilen som norm.
- Frånvaro av nationella framgångar på klimat- och miljöområdet till följd av Tidöregeringen.
- Svårigheter att ta del av statistik från transportsektorn, SCB & Transportstyrelsen.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

- Vinna valet nationellt, regionalt och kommunalt.
- I alla ärenden verka för klimatsmarta val, kollektivtrafiklösningar framför bilvägar, minska betong användning, tillämpa högsta miljöklassen i nybyggnation.
- Bebyggelse som ej exploaterar naturmark som regel,
- Skogsskötsel som bibehåller kol i marken och motverkar kalhyggen.

Utmaningar:

Högt exploateringsstryck gör att inte bara naturmark med höga naturvärden, utan alla mindre skogspartier riskerar att bebyggas och hårdgöras. Det är problematiskt bl.a. för biologisk mångfald eftersom viktiga spridningskorridorer försvinner. Även människor mår bra av skog och grönska i sin närhet. Nackalistan vill minska byggandet och förtätningen. Fler hårdgjorda ytor minskar möjligheten att motverka effekterna av kommande klimatförändringar (översvämningar, värmeböljor mm). Utsläppen behöver minska snabbare än idag och vi tror det kommer vara svårt att uppnå en minskning av växthusgaser med 12% per år, utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder behövs för att öka kollektivtrafikens attraktivitet och regeringens beslut att göra diesel och bensin billigare motverkar ambitionen att minska utsläppen och fördröjer elektrifieringen av fordonsflottan. Fler laddstolpar behövs och andra åtgärder för att göra det attraktivt med elektriska fordon.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Klimat, miljö och biologisk mångfald hänger intimt samman. För Nackalistan är det viktigt att spara natur, både i naturreservat och i mindre naturområden nära bostäder och att inte hårdgöra mer ytor genom att bygga. Vi är emot överexploateringen och förtätningen av Nacka då det inkräktar på sk gröna korridorer och spridningsvägar – vilket påverkar den biologiska mångfalden och klimatet negativt. Även möjligheten att motverka klimatförändringarnas effekter som tex värmeböljor påverkas negativt. Vi är emot att det byggs tex i Ryssbergen, Trolldalen, Sarvträsk och på Porschetomten. Det är också viktigt att minska biltrafiken genom att göra det mer attraktivt med att åka kollektivt. Nackalistan ser det som högt prioriterat att den fungerar bra. Kollektivtrafiken behöver vara bekväm, punktlig och pålitlig med tät trafik och vi ser gärna fler båtförbindelser. Att regeringen sänker kostnaden på bensin och diesel motverkar tyvärr Nackas möjlighet att uppnå kommunens klimatmål. Vi tycker också att man kan snabba på utbyggnaden av både solceller och laddningsmöjligheter för elbilar samt genom informationskampanjer få de nackabor som kan att undvika att ta bilen. Cykelvägarna behöver också bli säkrare och bättre. Vi vill bevara och utveckla lokala centrum så att service och livsmedelsbutiker finns nära, så invånarna kan nå dem på cykel- eller gångavstånd.

Utmaningar:

1. En stor utmaning är de kraftiga neddragningar och försämringar i kollektivtrafiken som den Socialdemokratiskt styrda regionen genomfört. Det har medfört att fler Nackabor tar bilen, och vi vet att minskning av utsläpp genom transporter är avgörande för att nå våra klimatmål. Vi har ett ansvar för att Nackabor kan ta sig fram, och det är mycket beklagligt att kollektivtrafiken inte är högre prioriterat hos regionledningen.
2. Ekonomin är alltid en utmaning. Att genomföra klimatanpassningsåtgärder, skydda och sköta naturen, skapa våtmarker, rena sjöar och bygga extra klimatsmart kostar pengar. Kommunen har en välskött ekonomi och har råd med sådana åtgärder, men det kan ändras.

Om man stoppar bostadsbyggandet och markförsäljningar försämras ekonomin dramatiskt och då finns inte de resurser som behövs för miljön och klimatet.

3. Att Tunnelbanan blir försenad. En försenad start av tunnelbanan, en historisk satsning på hållbart resande, vore förödande på många områden. Ett av de områdena är miljö och klimat. Vi är mycket oroad över de signaler vi får från regionen och tycker att det är mycket illa att vi inte kan få klara och tydliga besked i denna viktiga fråga.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

1. Vi kommer att arbeta för ett maktskifte i regionen till politiker som faktiskt prioriterar kollektivtrafiken, och har ett Nackapakete som innebär att vår kollektivtrafik ska återställas, till en början. Vidare gäller att fortsätta utveckla kollektivtrafiken för att göra den mer attraktiv, men det är främst regionens ansvar. Vi hoppas på bättre samarbete och förståelse för hur avgörande kollektivtrafiken är för hela regionens klimatpolitik oavsett styre nästa mandatperiod, och kommer att verka för att skapa en bra samarbetsform framåt där våra frågor tas väl om hand.
2. Driva en sund ekonomisk politik som gör att det finns resurser till miljö- och klimatåtgärder. Man kan inte lova allt till alla, utan måste prioritera och finansiera alla sina förslag. Att stoppa markförsäljningar, som oppositionen vill, gör att det finns mindre pengar att investera i klimatet och att nya lån måste tas. Då kommer räntor och amorteringar att äta upp utrymmet för t ex skötsel av naturen.

Utmaningar:

1. Att Sverige fortsatt har en regering som slaktar klimatpolitiken och snarare bidrar till högre utsläpp.
2. Att partier som inte bryr sig om klimat & miljö får makt och inflytande i Nacka.
3. Att ekonomin sätts ur balans och vi inte har samma möjligheter att investera i tex klimatanpassningsåtgärder och minskade utsläpp.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

1. Centerpartiet kommer aldrig att sätta sig i ett styre som inte prioriterar klimatet.
2. Centerpartiet vill se en fortsatt grön tillväxt som gör att vi kan mildra klimatkrisens effekter.
3. Centerpartiet kommer att vara den gröna rösten i alla beslut som rör Nacka har ett klimatperspektiv.

Utmaningar:

Socialdemokraterna står bakom ambitionen i klimat- och miljöprogrammet. Den största utmaningen är att omsätta målen i praktisk politik och säkerställa att de vägs in i varje större beslut om stadsutveckling, investeringar och upphandling. En annan utmaning är att förena ett växande Nacka med skydd av värdefull natur och biologisk mångfald.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Vi vill därför stärka uppföljningen av klimat- och miljömålen, ställa tydligare klimatkrav vid markanvisningar och upphandlingar, prioritera kollektivtrafik, gång och cykel samt säkerställa att naturvårdsplanen och målet om ökat naturskydd genomförs.

Klimatomställningen ska ske på ett socialt rättvist sätt där alla Nackabor ges möjlighet att bidra och ta del av omställningen.

Utmaningar:

Den största utmaningen är att genomföra klimat- och miljöprogrammet på ett sätt som både ger verkliga miljö- och klimatvinster och samtidigt möjliggör ett Nacka som växer.

Klimatarbetet behöver integreras i alla kommunens verksamheter och bygga på innovation, ny teknik och långsiktiga investeringar. En annan utmaning är att kommunen bara råder över en del av utsläppen. För att nå målen krävs samverkan med invånare, företag, regionen och staten. Liberalerna vill fokusera på konkreta åtgärder med dokumenterad effekt och löpande följa upp att de styrdokument som tagits fram också omsätts i praktiken.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Liberalerna kommer att prioritera genomförandet av de beslut som redan fattats. Vi vill säkerställa att klimat- och miljöprogrammet genomsyrar kommunens planering, upphandlingar och investeringar. Genom innovation, ny teknik, samverkan och kontinuerlig uppföljning vill vi nå programmets mål samtidigt som Nacka fortsätter att vara en kommun som växer, utvecklas och erbjuder hög livskvalitet.

Utmaningar:

Klimat- och miljöprogrammet 2025–2040 är ambitiöst, och flera utmaningar hänger ihop med att Nacka samtidigt växer kraftigt. Utbyggnaden av tunnelbanan är ett viktigt miljöprojekt, men kräver omfattande byggande. Samtidigt behöver den kostsamma saneringen av gamla industriområden finansieras, exempelvis genom bostadsbyggande. Nacka är på sätt och vis redan trångt för så mycket byggande, men det behövs.

En annan utmaning handlar om hur vi reser. För många barnfamiljer är bilen nödvändig för att

få ihop vardagspusslet, medan andra resor i onödan bidrar till klimatbelastningen. Vägen framåt är att göra de hållbara valen enklare, inte att tvinga fram dem. Vi vill bland annat se fler laddstolpar för elbilar för att möjliggöra för fler att ha elbil.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Föreslå att bygga i trä. Föreslå färre långa transporter av till exempel mat. Lära barn biologiska samband. Identifiera effektivast möjliga klimatsatsning världen över, inte tvinga fram klimatåtgärder som får marginell betydelse i praktiken. Lyfta människors personliga ansvar för det de tror på, inte lägga krav på andra.

Utmaningar:

För omfattande förtätning i stadsbyggandet.

Partiets agerande för att bemöta och undanröja dessa utmaningar:

Vi verkar för ett reducerat stadsutveckling avseende byggnation.